

Občasník obce Spišský Hrhov, Január 2022

HRHOVČAN

*Príhovor starostky
Participatívny rozpočet
Výstavba bytov, Štatistika spoločného stavebného úradu
Čo je nové v Kredenci
Handmade trhy
Načo je nám umenie?
Čo sa podarilo a čo sa plánuje – ZŠ s MŠ
Voda v Spišskom Hrhove
O množstvovom zbere
Na prechádzku s vrecom v ruke
Zo života Základnej organizácie Jednoty dôchodcov
Štatistika za rok 2021*

Vážení občania,

rada by som sa Vám touto cestou prihovorila a popriala Vám v novom odštartovanom roku hlavne pevné zdravie, spokojnosť vo Vašich rodinách a úsmev na tvári.

Jeden múdry človek raz povedal: „Celý život čakáme na výnimočného človeka namiesto toho, aby sme obyčajných ľudí zmenili na výnimočných.“

Ja mám pocit, že v našej obci majú tí výnimoční ľudia obrovskú prevahu a zo dňa na deň sa ich počet zvyšuje. Potvrdilo sa mi to pri realizácii klziska pre naše deti. Obecná firma pripravila a vyčistila plochu, pripravila čerpadlo a studňu na polievanie a potom prišli, naši výnimoční oteckovia, ktorí sa chopili tejto činnosti. Len tak, bez potreby zverejňovania ich mien, bez nároku na odmenu, len tak pre deti v noci nastavovali budíky a šli do tej zimy polievať, pretože chceli vytvoriť pre naše deti tento priestor. Ďakujem za týchto výnimočných ľudí!

Verím, že aj vďaka peniazom, ktoré sme vyčlenili v rozpočte na participatívny rozpočet bude len pribúdať veľa skvelých nápadov a nadšencov. Dnešná doba, ktorá rozdeľuje spoločnosť na skupiny, si priam žiada takúto komunitnú spoluprácu, priateľstvá a nadšenie robiť veci pre druhých s láskou.

Aj v druhom polroku 2021 sa nám podarilo veľa skvelých vecí, rada by som Vám priniesla krátke zhrnutie.

Opravili sme križovatky na uliciach Jarná, Poroninská, Padinská, ktoré boli vo veľmi zlom stave a rovnako sme opravili výtlky v celej obci.

Až do jesene sa pravidelne *kosili verejné priestranstvá*, *zbierali sme bioodpad, papier* a mnoho iných bežných činností, ktoré možno ani nevnímame, ale denne na nich pracuje celý tím ľudí.

Podarilo sa nám zrealizovať *plynofikáciu Komunitného centra* a priestorov šatní a fitness na ihrisku.

Vymenili sa okná na schodišti v bytovom dome oproti kostolu. Plánujeme postupne renovovať všetky bytovky z peňazí, ktoré sú na to určené.

Obecná firma opravila a vymaľovala steny v telocvični, opravili lavičky v amfiteátri. Aj tento rok sme zorganizovali Harhovskú desiatku a „mini čudá“ s koncertom kapely Sám sebou. pri cyklochodníku. Použili sme už nový bagér obecnej firmy, ktorý bol zakúpený zo zisku.

Za obrovský úspech považujem to, že sa nám podarilo v obci rozbehnúť množstvový zber, ale ten si rovnako ako participatívny rozpočet zaslúži samostatnú pozornosť a teda sa o ňom dozviete viac v samostatnom článku.

V lete sme stihli zorganizovať aj Uvítanie detí do života, kam boli pozvané detičky, ktoré sa narodili v priebehu roka 2020. Veľmi sa tešíme tejto tradícii a radi by sme ju v našej obci zachovali aj do budúcnosti. Ak situácia dovoľí, čoskoro pozvánku dostanú aj detičky narodené v roku 2021.

Samozrejme v doprovide rodičov. ☺

Podarilo sa nám zorganizovať brigádu v parku, ktorá mala veľký úspech. Aj touto cestou ešte raz ďakujem všetkým čo prišli, odviezol sa kus skvelej práce a stále si pri prechádzke parkom naši občania užívajú krásny výhľad. Na fotke je zachytená len cca tretina zúčastnených.

Minulý rok sme odkúpili rodinný dom pri Kultúrnom dome, ktorý sa nám podarilo *oplotiť a zároveň aj pripraviť aspoň provizórny chodník*, aby sme Vám skrátili cestu do obchodu, školy, kostola či na zastávku. Z tohto kroku sa veľmi tešíme, pretože sa prepojenie využíva a veľa z Vás si túto bezpečnú skratku chváli.

Podarilo sa nám vymeniť aj *okná na dome smútku*, ktoré boli už v dezolátnom stave. Na cintoríne nastali zmeny aj v oblasti odpadu, veľkokapacitný kontajner bol zrušený a pribudli nádoby na bioodpad, plasty a sklo.

Počúvame aj Vaše podnety a návrhy, vnímame Vaše potreby. V prvom polroku to bolo napríklad *zasypanie rigola* v zákrute pri jedálni, odstránenie časti oplatenia v tejto zákrute pre zákrute pre lepšiu prehľadnosť. V tomto polroku sme *umiestnili rošt* pri bytovke oproti kostolu, aby ste mohli plynule prechádzať s kolobežkami, bicyklami, či mamičky s kočiarimi.

Navštívili ste už našu knižnicu? Vďaka základnej umeleckej škole v Spišskom Hrhove získala nový, atraktívnejší vzhľad. Určite si to príd'te obzrieť aj osobne, čoskoro nám pribudnú nové knihy zakúpené z dotácie.

V spolupráci so Základnou umeleckou školou sa nám podarilo vytvoriť krásny stolový kalendár, ktorý do schránky dostal každý, kto, minulý rok separoval a dodrжал alebo podliezol štandardy, ktoré platili len pre rok 2021. Tento rok už platí koľko vyložíš, toľko platíš. ☺

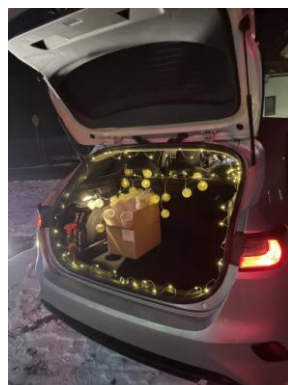
Kalendár zberu odpadu na rok 2022 dostal do schránky každý obyvateľ, rozniesli ho naše zamestnankyne. Možno ste si všimli, že v kalendári pribudlo viac zberov papiera. Po naliehaní na Brantner Nova sme sa s nimi dohodli, že nám navýšili tento zber, nakoľko v našej obci sa naozaj separovanie krásne zvyšuje, doterajšie zbery nepostačovali.

V novembri sme si stihli uctiť aj našich seniorov. Bohužiaľ sme sa ani tento rok nemohli stretnúť všetci spolu v kultúrnom dome, ako to po minulé roky bolo zvykom. Na našich rodičov a starých rodičov sme ale nezabudli a naše šikovné pracovníčky im rozniesli darčeky, aby vedeli, že na nich myslíme. Jubilantom, ktorí oslavovali okrúhle alebo „polo okrúhle“ som rozniesla darčeky osobne a boli to naozaj veľmi milé a obohacujúce stretnutia. Uvidíme, čo nám prinesie tento rok.

Napriek situácii a všetkým možným opatreniam, hľadáme spôsoby ako potešiť dôchodcov, ale aj naše deti. Zákaz zhromažďovania, zákaz kultúrnych podujatí, ale my sa stále snažíme nájsť cestu k Vám, našim obyvateľom a urobiť Vám radosť. Verte, že je to omnoho komplikovanejšie a chce to viac námahy ako spraviť jednu akciu na jednom mieste, ale vždy nám to stálo za to. Aj Mikuláš si opäť našiel cestu aj do našej obce a aspoň takto naše deti pozdravil. Dokonca nám do kufra obecného auta pričaroval aj bufet. ☺

Veľmi sa tešíme na to, čo nám prinesie rok 2022. Veríme, že bude minimálne taký úspešný, ako bol predchádzajúci, že bude prínosný pre obec a Vás, našich obyvateľov.

Nezabudnite, že ste kedykoľvek vítaní na obecnom úrade, rada Vás prijemem, vypočujem, pomôžem ak to bude v mojich silách.

Tak hor sa do práce!

*Mgr. Zuzana Kučerová
starostka obce*

PaRo 2022

Obec Spišský Hrhov

... ďalšia novinka v našej obci ... pozývame Vás k jej
preskúmaniu ...

Čo je to PaRo ?

Participatívny rozpočet. Je to nástroj, ktorým chce Obec Spišský Hrhov zapojiť Vás, svojich obyvateľov, do správy a rozvoja obce, do rozhodovania o využití časti finančných prostriedkov nášho rozpočtu.

Akým spôsobom?

Takým, že obyvateľ obce alebo skupina ľudí s trvalým pobytom v obci Spišský Hrhov /v procese PaRo vás budeme nazývať „*participatívna komunita*“, predloží vlastný-komunitný-verejnoprospešný projekt, ktorý sa v obci zrealizuje a z ktorého budú mať benefit obyvatelia obce. Príkladmi takýchto projektov sú: revitalizácia verejného priestranstva, výsadba stromov v obytnej zóne, organizácia kultúrneho predstavenia, organizácia športovej aktivity, ..

Na realizáciu procesu PaRo je v rozpočte na rok 2022 vyčlenených € 3.000,-. O pridelení tejto sumy na konkrétny projekt, resp. o rozdelení sumy medzi niekoľko projektov, rozhodujú iba občania – hlasovaním.

Prvým krokom bude vyhlásenie *Výzvy na predkladanie projektov PaRo*. Projekty sa budú prihlasovať prostredníctvom jednoduchých *Prihlášok projektu*, ku ktorým musí byť pripojená *elektronická prezentácia*. Tieto projekty obec zverejní na svojom webovom sídle. Po prihlásení projektov sa uskutoční formálna kontrola a preskúma sa realizovateľnosť projektov. Všetky realizovateľné projekty budú odprezentované participatívnou komunitou na *Verejnej prezentácii projektov PaRo* v kultúrnom dome. Následne zabezpečíme hlasovanie, ktoré bude prebiehať fyzickým hlasovaním prostredníctvom hlasovacích lístkov, na obecnom úrade. Takže, každý obyvateľ s trvalým pobytom v obci Spišský Hrhov, vo veku od 18 rokov, bude môcť zahlasovať za projekt, ktorý ho osloví, ktorý sa mu bude páčiť, ktorý si vyberie..

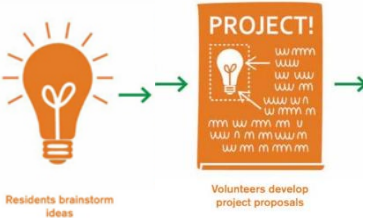
Po tom, ako sa vyhlásia výsledky, víťazný projekt, resp. víťazné projekty, môžu byť následne realizované, samozrejme za aktívnej účasti participatívnej komunity. PaRo schéma nie je dotácia. Obec neposkytne finančné prostriedky na účet prihlasovateľa. Obec na základe rozpočtu projektu, zabezpečí úhradu výdavkov za nakúpený materiál, alebo služby, a zároveň vyúčtovanie finančných prostriedkov vynaložených na realizáciu projektov v procese PaRo.

Pre spustenie procesov PaRo bolo potrebné schválenie koncepcie a pravidiel na rok 2022 formou uznesenia poslancov OZ. Uznesením č. 67/2021 dňa 14.12.2021 boli schválené **PRAVIDLÁ PARTICIPATÍVNEHO ROZPOČTU NA ROK 2022**, ktoré obsahujú východiská, ciele, pojmy, orgány, obsah participácie, rozhodovanie, harmonogram, súvisiace procesy, hlasovanie, a sú zverejnené na obecnej stránke.

Všetky aktivity, materiály, novinky súvisiace s PaRo, Pravidlá PaRo, Výzvu na predkladanie projektov, Prihlášku projektu a samozrejme prezentácie všetkých prihlásených

projektov nájdete na obecnej webovej stránke www.spisskyhrhov.sk, v záložke PaRo – Participatívny rozpočet.

PROCES A TERMÍNY PaRo 2022

1. PRÍPRAVA 2. ROZHODOVANIE 3. REALIZÁCIA 4. HODNOTENIE 	I. Propagácia myšlienky zavedenia PaRo, oznámenie občanom o možnosti realizácie vlastných projektov: 1/2022 II. Verejné stretnutie s občanmi: 2/2022 III. Vyhlásenie výzvy na predkladanie projektov PaRo: 3/2022 IV. Prihlasovanie projektov PaRo: 1.4.2022 - 21.4.2022 V. Preskúmanie realizovateľnosti: 22.4.2022 – 30.4.2022 VI. Verejná prezentácia projektov PaRo: 1.5.2022 – 15.5.2022 VII. Hlasovanie: 17.5.2022 – 26.5.2022 VIII. Vyhlásenie výsledkov: 31.5.2022 IX. Realizácia projektov PaRo: 6 – 12 /2022 X. Hodnotiaca správa: do 31.3.2023
--	---

... veríme, že Vás tento koncept oslovil, a tešíme sa na VÁŠ PROJEKT pre NAŠU KOMUNITU ...

Ing. Iveta Richtarčíková, koordinátorka PaRo

Výstavba bytov dvojstupňového prestupného bývania

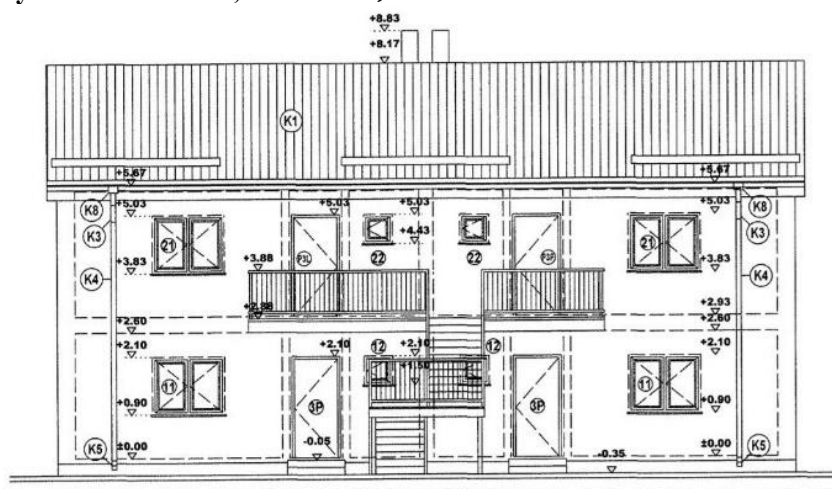
V Spišskom Hrhove už čoskoro vyrastú bytové domy dvojstupňového prestupného bývania. Takmer po dvojročnom úsilí, sa nám podarilo získať z Ministerstva vnútra Slovenskej republiky nenávratný finančný príspevok vo výške 409 511,00 EUR.

Sociálne bývanie s prvkami prestupného bývania je určené pre znevýhodnené skupiny obyvateľov a sociálne slabšie skupiny, najmä pre obyvateľov MRK, ktoré si vzhľadom na svoju ekonomickú a sociálnu situáciu nevedia, resp. nemôžu obstaráť bývanie vlastným pričinením a spĺňajú podmienky §22 ods. 3 až 6 zákona o sociálnom bývaní a podmienky Systému bývania pre konkrétnu obec.

SO-01 4 B. J. DO 45 M2 / BYT

Zastavaná plocha: 15,35 m x 7,30 m - 112,055 m²

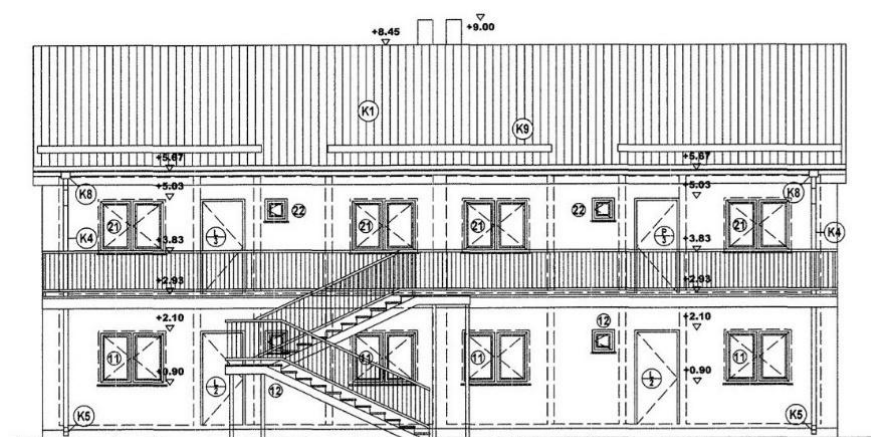
Úžitková plocha bytov: 4x 44,59m² - 178,36 m²

SO-02 4 B. J. DO 60 M2 / BYT

Zastavaná plocha: 17,75 m x 8,25 m - 146,44 m²

Úžitková plocha bytov: 4x 59,93m² - 239,72 m²

Predmetom projektu je novostavba dvoch samostatne stojacích bytových domov dvojstupňového prestupného bývania **STUPEŇ I.** s úžitkovou plochou 4 x 44,59 m², dispozičné riešenie bytov – zádverie kúpeľňa s WC, kuchyňa, 2 x izba a **STUPEŇ II.** s úžitkovou plochou 4 x 59,93 m², dispozičné riešenie bytov – predsieň, kúpeľňa s WC, kuchyňa, 3 x izba.

Ide o dvojpodlažné, murované objekty so samostatnými pavlačovými vchodmi, nepodpivničené (2 nadzemné podlažia), so sedlovou strechou. Bytové domy budú osadené na ulici Osloboditeľov na parcele č. KN C 3034/4, katastrálne územie Spišský Hrhov. Realizácia stavby sa zahájí v apríli 2022, keďže je potrebné zabezpečiť dodávateľa stavby prostredníctvom verejného obstarávania.

Veríme, že výstavba prestupného bývania bude prospešná pre našu obec a našich občanov, nakoľko projektom opäť pomôžeme riešiť otázku bývania, hlavne pre sociálne slabšie rodiny.

Štatistika spoločného stavebného úradu za rok 2021

Tento rok Vám prinášame štatistiku z výkonu spoločného stavebného úradu v Spišskom Hrhove. Rok 2021 bol v oblasti výstavby hekticky, ani táto doba, v ktorej momentálne žijeme, neodradila rodiny od výstavby rodinných domov, drobných stavieb a kolaudácií, ktoré podliehajú povoleniam stavebného úradu.

Podľa § 117 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov **je obec stavebným úradom**. Zabezpečovanie funkcie stavebného úradu vykonáva obec v rámci preneseného výkonu štátnej správy. Obec Spišský Hrhov vykonáva spoločný stavebný úrad pre 7 obcí: Obec Doľany, Klčov, Domaňovce, Buglovce, Baldovce, Lúčka vrátane Spišského Hrhova.

Za obec Spišský Hrhov boli vydané:

Stavebné povolenia na výstavbu rodinných domov:	17
Stavebné povolenia ostatné:	16
Kolaudačné rozhodnutia:	18
Drobné stavby:	61
Územné rozhodnutia, ODS, ŠSD, ŠSÚ, VD:	10

Spolu: 122 ukončených spisov

Za obce zlúčené v spoločnom stavebnom úrade boli vydané:

Stavebné povolenia na výstavbu rodinných domov:	6
Stavebné povolenia ostatné:	22
Kolaudačné rozhodnutia:	16
Drobné stavby:	48
Územné rozhodnutia, ODS, ŠSD, ŠSÚ, VD:	10

Spolu: 102 ukončených spisov

Odbornú prípravu podkladov na rozhodovaciu činnosť na úseku územného plánovania a stavebného poriadku zabezpečuje: Spoločný stavebný úrad Spišský Hrhov, SNP 10, 053 02 Spišský Hrhov.

V prípade potreby ma môžete kontaktovať na telefóne číslu **0918 672660**, alebo
E-mail: maria.marcisakova@spissky-hrhov.dcom.sk

Mária Marčišáková

Milí obyvatelia Spišského Hrhova,

Kredenc má pre Vás novinky. Ponúkame Vám poctivé a kvalitné výrobky všetkým, ktorým nie je ľahostajná ochrana životného prostredia a záchrana prírody. Náš sortiment sa rozšíril o bezobalovú drogériu. Za bezobalovým nákupom už viac nebudeme musieť cestovať mimo Spišského Hrhova. Nájdete u nás pracie gély, aviváž, ale tiež prostriedky na riad, čističe na vodný kameň, kúpeľňu, podlahu, gél do umývačky riadu, WC gél, či prírodnú kozmetiku. Ako to vlastne funguje? Nič zložité. Zákazník príde do obchodu, vyberie si konkrétny produkt - prací gél, aviváž, čistič a nechá si načapovať. Ideálne do vlastnej prinesenej nádoby, skleneného pohára. Ak nemáte, radi Vám dáme svoju nádobku, ktorú potom môžete opakovane používať. V ponuke máme:

BIKA - sóda bikarbóna. Najuniverzálnejší ekologický čistiaci prostriedok! Jedlá sóda je skvelý a veľmi všestranný čistič a pohlcovač pachov, pritom je šetrná k životnému prostrediu a úplne zdravotne neškodná. Využitie v domácnosti :

- pranie - prevencia zatuchnutej práčky, namáčanie špinavej bielizne vrátane textilných plienok,

- upratovanie - čistenie vane, sprchy, drezov a keramických povrchov, odstránenie pachov z koberec a čalúneného nábytku,

- kuchyňa - odstránenie pachov z umývačky riadu, mikrovlnnej rúry a chladničky, odstránenie pachov a usadenín z odpadov.

CITRÓNOVÝ GÉL NA VODNÝ KAMEŇ - skvele funguje na usadeniny na keramike, vodovodných kohútikoch, vaniach či toaletách. Gélová konzistencia umožní pripravok naniesť a nechať pôsobiť aj na neprístupných miestach. Citrónová silica má bieliaci a dezinfekčný účinok.

PUER - alebo perkarbonát sodný je pracia sóda obohatená kyslíkom. Pri aktivácii teplou vodou sa uvoľňuje kyslík a tvorí peroxid vodíka, ktorý má bieliaci (rozjasňuje zašednutú bielu farbu, prevencia šednutia bielizne) a dezinfekčný účinok. Je jednoducho geniálny.

ZMÄKČOVAČ VODY - výrazne zlepšuje výsledok prania v tvrdej vode. Znižuje spotrebu pracieho prostriedku a obmedzuje usádzanie zrazenín v textile a v práčke.

UNIVERZÁLNY ČISTIČ - je vhodný na čistenie všetkých umývateľných hladkých plôch v domácnosti, ako sú dlažba, kamenné a drevené podlahy, krov, PVC, linoleum, ďalej tiež skla, keramiky, obkladačiek, drezov a umývadiel, kuchynských liniek, áut.

ŽLČOVÉ MYDLO - Toto mydlo si zamilujete - je absolútny majster v likvidácii škvrn od mastnoty, potu, trávy, krvi, hliny, ale aj od ovocných a zeleninových štiav. Odstráni z oblečenia aj ďalšieho textilu.

Ďalej v našom Kredenci nájdete gél a leštidlo do umývačky riadu, plákadlo bielizne, prací gél levanduľa, bez vône, na vlnu, na bielizeň a plienky, na farebnú bielizeň, sprchový gél, tekuté mydlo, šampón, WC čistič, tyčinky do uší.

V našej obci je približne 400 domácností, keby každá z nich si načapovala len raz do roka. Ušetrili by sme 400 fliaš. Nie je to neuveriteľné číslo?

Novinky z gravírovacej dielne

Daniela Krigovská

HRHOVSKÉ Handmade TRHY alebo

Aby Hrhovčan vedel, čo Hrhovčan vyrába.

V jednu krásnu, nesmiernu horúcu júnovú sobotu sa nám podarilo zrealizovať prvý ročník HRHOVSKÝCH HANDMADE TRHOV.

Tí, ktorí si to nenechali ujsť vedia, že napriek tomu, že šlo výlučne o Hrhovských remeselníkov, ponuka trhov bola naozaj pestrá. Ručne šité šperky, kabelky, ruksaky, čiapky, či čelenky, výrobky z dreva, chutné domáce pagáče a koláče, kvetinové a bytové dekorácie, vence, mandalové svietniky, obrázky, kľúčenky, či prívesky, háčkové prestierania, voskové obrúsky, sójové ekologické sviečky, vypaľované výrobky z dreva a mnoho ďalšieho....No povedzte! Koľko šikovných tvorivých ľudí tu máme ☺ Veď aj cieľom tejto krásnej akcie bolo práve to - aby ľudia z Hrhova vedeli o NÁS. Ako to na takej správnej akcii býva, nesmel chýbať pitný režim ☺ a skvelá hudba. Aj deti si našli to svoje - či už chutnú zmrzlinu, maľovanie na tvár, alebo si dokonca odniesli nádherný ručne robený výrobok.

V mene všetkých tvorivých ľudí, ktorí sme sa stretli a odkryli Vám náš umelecký svet, Vám chcem POĎAKOVAŤ za podporu, za to, že ste prišli.

*Mgr. Katarína Filipová
KatyArt – ručne šité šperky*

Načo je nám umenie?

Mať základnú umeleckú školu v dedine - to je veľký luxus. Umelci sa niekedy dávno združovali iba na kráľovských dvoroch alebo v šľachtických sídlach a ich mecenáši boli k nim veľmi štedrý, či už to boli sochári, maliari alebo hudobníci. Vážili si ich, lebo vďaka umeniu mohli šľachtici zblízka obdivovať krásu. Ak človek dokáže vnímať krásu umenia, stáva sa vyspelou duchovnou bytosťou, prebúdza sa v ňom vyššie city. Prestáva byť barbarom a prízemným človekom.

Je úžasné, že v Spišskom Hrhove máme umeleckú školu. Vzdelávajú sa v nej deti aj dospelí a je to naozaj kráľovská výsada, ktorú by sme si mali vážiť a tešiť sa z nej. Veď kedysi dávno tu dokonca bola šľachtická škola a svojím spôsobom je tu dodnes. Umenie zušľachtuje dušu človeka. Naše deti tak dostávajú v podstate šľachtickú výchovu. A úžasné na našej dobe je, že túto exkluzívnu službu dnes môžeme dopriať každému dieťaťu.

Zalistovali ste si v novom kalendári Spišský Hrhov 2022? Je plný detských obrazov. Nájdete v ňom aj mená umelcov, ktorí ich vytvorili. Sú to naše deti: Daniel Karabin, Katka Kovalská, Tomáš Tatarko, Diana Vagnerová, Ema Jakubcová, Juraj Richtarčík, Lenka Václavová, Lívia Kubíková, Magdaléna Slejšáková, Mimko Glevický, Emka Suchá, Liliana Slavkovská, Lukáš Mazur, Natália Soľanová, Anna Riabcová, Lucia Suchá, Riško Richtarčík, Simona Semanová, Sofia Tatarková, Tadeáš Wagner, Tamara Kamarýtová, Šimon Gálik, Tomáš Oravec, Tánička Glevická, Tobiáš Vaškeba, Veronika Horovčáková, Viktória Marčišáková, Tereška Vondrová, Martin Karabin, Bibiana Bednárová, Jakub Kubík, Matej Slejšák, Zuzana Polláková, Zuzka Slejšáková, Teodor Taratuta, Hanka Demočková, Nina Korenková, Gréta Labudová, Alex Záhradník, Lukáš Záhradník, Daniela Ferencková.

Milí mladí umelci! To nie je obyčajný kalendár. Odložte si ho na pamiatku a ukážte ho o 60 rokov svojim vnúčatám, aby videli, ako sa vďaka umeniu prebúdza vaša ušľachtilá duša.

Milí rodičia! Ak uvažujete o tom, či dáte svoje dieťa na zušku, prečítajte si ešte raz tento článok.

Za vydanie kalendára srdečne ďakujeme Základnej umeleckej škole a obecnému úradu v Spišskom Hrhove.

ZUŠ Spišský Hrhov

Veľa sa nám podarilo, ešte viac plánujeme....

Minulý kalendárny rok, resp. dva po sebe nasledujúce školské roky boli napriek doposiaľ nepoznaným opatreniam a prítomnosti pandémie z pohľadu školy a školských zariadení v obci Spišský Hrhov úspešné. Vysvetlím a ozrejmím.

Obdobie dištančného vzdelávania prinieslo novú skúsenosť, ale aj aplikáciu poznatkov a nových prístupov a zručností, ktoré neboli doposiaľ do takej miery nutné. Učitelia, ale aj deti boli nútení využiť možnosti softvérov, médií a aplikácií, ktoré sa nevyužívali tak často, pretože ich nepotrebovali. Výrazy ako Zoom, skupina v messengri, online zadanie a iné sa stali zrazu frekventovanejšími.

Po dlhom čase strávenom doma a po vytúženom návrate späť do školských lavíc sme si všimli, že aj žiaci vedeli oceniť spoločnú prítomnosť v triede oveľa intenzívnejšie ako kedykoľvek predtým.

Školy v tomto pandemickom období, okrem dlhého obdobia dištančného vzdelávania, neostali na okraji záujmu. Finančné dotácie poukázané na prevenciu pred ochorením Covid-19 boli účelne využité aj v našej škole. Okrem doplnenia hygienických a čistiacich prostriedkov boli v každej triede nainštalované kvalitné čističe vzduchu, ktoré si nájdu svoje uplatnenie aj po ukončení tejto pandémie.

Z pohľadu manažmentu školy došlo k intenzívnej spolupráci s obcou. Nové vedenie v osobe starostky Zuzany Kučerovej má svoje ambície a vízie. Prioritou je vzdelávanie. Kvalitné a bezpečné prostredie pre najmladších obyvateľov obce či už v prostredí materskej, alebo základnej školy je jasnou prioritou. Podpora je zrejmá a viditeľná. Časti mozaiky, ktoré sa darí s pomocou starostky skladať, dávajú nádej na veľký obraz, ktorý bude nielen esteticky ladiť, ale bude hlavne trvať a prístupný každému bez rozdielu.

Vďaka grantu Ministerstva školstva SR v celkovej výške 22 500 eur sme kompletne zariadili štyri triedy výškovo nastaviteľnými lavicami a stoličkami, katedrami a nábytkovými zostavami. Okrem toho sme z grantu zakúpili desať veľkoplošných máp a edukačných násteniek, ktoré skrášľujú interiér. Obe budovy školy boli vybavené relaxačnými zónami, do ktorých boli zakúpené kvalitné sedacie vaky s variabilitou využitia.

Nadácia ČSOB banky a Nadácia SPP nás podporili sumou takmer 4000 eur, vďaka ktorým viac ako 200 detí z MŠ a ZŠ mohlo participovať na rôznych farmárskych činnostiach týkajúcich sa napr. pestovania liečivých bylín, na včelárskych aktivitách, do ktorých sa zapojili aj rodičia a starí rodičia.

Do materskej školy sme zakúpili štyri úplne nové herné prvky na školský dvor, lanovú pyramídu, kolotoč, lavičku a edukačný panel. Všetky tieto prvky sa podarilo financovať vďaka navýšenému rozpočtu obce, poplatku od rodičov a aj grantu od spoločnosti Embraco.

Veľmi úspešne pokračujeme v oblasti separovania odpadu v škole, kde každá chodba a trieda disponujú košmi na všetky druhy odpadu. Využívame školské a obecné kompostovisko a spolu s obcou sa zapájame do aktivít na podporu životného prostredia. Realizujeme Deň Zeme a zúčastňujeme sa na aktivitách obce pri čistení a zveľaďovaní jej priestorov.

Vďaka pomoci obce a obecnej firmy sme účelne a vkusne zrekonštruovali veľkú chodbu budovy prvého stupňa, kde došlo ku komplexnej výmene omietok, stropov, elektroinštalácie, podláh. Nainštalovali sme úsporné LED svietidlá a dokončujeme malú zborovňu pre pani učiteľky.

Obecná firma taktiež zrenovovala interiér telocvične, zabezpečila výškové práce a kompletne maliarske nátery.

Je nevyhnutné povedať, že spolupráca školy s obecnou firmou je ekonomicky veľmi prospešná. Ich cenové kalkulácie sú oproti ponukám súkromných firiem najvýhodnejšie.

Čo plánujeme???

Zoznam je veľmi dlhý, no skúsím aspoň niekoľko stručných vízií školy v krátkodobom horizonte.

Momentálne veľmi aktívne pracujeme na projektovej dokumentácii pre prístavbu a vybudovanie absentujúcich školských dielní, ktoré by mali nájsť svoje miesto vo výklenku starej budovy so vstupom zo západnej strany školského dvora. Malo by ísť o dve miestnosti. Menšiu, určenú pre teoretickú prípravu a väčšiu, kde budú umiestnené stoly a praktická výučba.

V spolupráci s firmou SAIKA máme pripravenú detailnú projektovú dokumentáciu na modernizáciu centrálnej zóny školského dvora v priestore pred vchodom do novej, starej budovy školy a telocvične. Ide o umiestnenie retenčných nádob pod zemou, ktoré budú zachytávať všetku dažďovú vodu zo striech a pomocou elektronických senzorov zavlažovať vodnou parou zeleň podľa nameranej teploty a vlhkosti v exteriéri. Súčasťou projektu bude aj realizácia nových jazierok pri už existujúcom jazierku.

Materská škola má taktiež pripravený projekt na komplexnú prestavbu a inovácie, kde sa okrem tradičných edukačných prvkov ráta aj s veľkou premietacou plochou a átriom.

Čakajú nás aj menšie opravy strechy telocvične a novej budovy školy, kde pri silných lejakoch v niektorých miestach mierne zateká dovnútra.

Taktiež plánujeme opravu brány pri vstupe do školy od zastávky a renováciu chodníka v časti od brány po obecné byty pri jedálni.

Podľa aktuálnych výziev budeme reagovať na všetky relevantné možnosti získania podpory a financií.

*Mgr. Peter Strážik
riaditeľ školy*

Voda v Spišskom Hrhove

Voda je dosť častou témou v našej obci, preto som sa rozhodla venovať jej samostatný priestor v našom časopise.

Odkedy som nastúpila do funkcie ako zastupujúca starostka v marci 2020, začala som sa intenzívne venovať vode a vodovodu v obci. Trvalo mi, kým som sa zorientovala, ale okamžite sme začali dávať veci do poriadku, lebo samozrejme neboli veci ideálne.

Zmena správcu vodovodu

Hydrogeologické práce

Vyhlásili sme verejné obstarávanie na Hydrogeologické práce, ktoré už v plnom prúde celý rok prebiehajú (sledovanie výdatnosti prameňov, výpočty na počet obyvateľov a pod.). Tento dokument pomaly finišujeme, následne prebehne na ministerstve obhajoba tohto dokumentu.

Zameranie

Dali sme zamerať celé vodovodné potrubie v našej obci, nakoľko bol vodovod budovaný po častiach, potrebujeme pre ďalšie kroky jeho kompletne zameranie v jednom dokumente.

„Tvardý les“

Medzitým sme zrekonštruovali prameň v „Tvardom lese“ a tak získali výdatnejší zdroj, vďaka čomu sme posilnili množstvo vody pre našu obec.

„Vodojem kaštieľ“

Kúpou kaštieľa sme získali aj vodojem, ktorý k nemu patrí. Plánujeme rekonštrukciu aj tohto prameňa, aby sme získali väčšiu výdatnosť.

„Monitoring vodojemov“

Po vyhlásení Výzvy na zavedenie elektronického monitorovania vodojemov, bola naša víťazná firma PreVak inštalovať prvé sondy a plaváky.

Do konca januára 2022 by sme mali mať spustený elektronický monitoring, ktorým si budeme môcť cez mobil sledovať:

- výšku hladiny vo vodojemoch,
- na diaľku spustiť alebo zastaviť čerpadlo,
- budeme upozornení na nezvyčajný pokles hladiny alebo iné poruchy.

Vďaka tomuto systému budeme vedieť reagovať skôr a hlavne včas, aby sa Vás obyvatel'ov porucha žiadnym spôsobom nedotkla.

Vodomery

V rozpočte na rok 2022 sme schválili položku na nakúpenie nových šachtových vodomeroch. Plánujeme súčasne pri menení vodomeroch aj kontrolu napojenia a šacht. Tí, ktorí doposiaľ vodomernú šachtu nemali, budú si ju musieť dobudovať. (týka sa to staršej časti obce)

Porucha november 2021

Tento rok sme mali poruchu na vodovode, v časti nad ulicou Grófskou. Z neznámeho dôvodu sa nám stratila voda z horného vodojemu a bolo veľmi zložitá odhaliť príčinu, nakoľko sa nijak neukazovala závrha a prítoky aj vodojem boli v poriadku. Poruchu sa nám nakoniec podarilo odstrániť, bolo prasknuté vodovodné potrubie na ulici Poroninská. Počas hľadania poruchy sme osadili 5 nových šupatiek, vďaka ktorým do budúcnosti dokážeme rýchlejšie odhaliť poruchu a 2 požiarne hydranty. Bola to náročná situácia, ďakujeme aj touto cestou za trpezlivosť a pochopenie obyvatel'ov.

Medzi sviatkami nám vznikla nová situácia, ktorá nám všetkým znepríjemnila pokojné dni.

Napriek tomu, že v zime vždy výdatnosť prameňov klesne, vody máme dostatok, prítoky sú dostačujúce. V nedeľu o 14:00 bolo pri kontrole vodojemov všade dostatok vody. Avšak večer nám už obyvatelia hlásili, že nemajú vodu, spodný vodojem bol prázdny. Do noci sa kontrolovali pramene, studne a prítoky, všetko máme v poriadku.

Snažili sme sa odhaliť dôvod úbytku a pravdu povediac, do dnešného dňa je to pre nás záhadou. Odstavovali sme postupne ulice, ktoré tento vodojem zásobuje a hľadali chybu na našom potrubí, tá sa však vylúčila. Tak ako bol úbytok, z ničoho nič úbytok ustál a je vody dost'. Predpokladáme, že má niekto čiernu prípojku a vždy, keď prišli mrazy, tú vodu púšťal v záhradnom domčeku, letnej kuchyni, alebo inej budove, aby mu nezamrzlo potrubie. Nikoho neobviňujeme, len dedukujeme, ale je tu veľká pravdepodobnosť, že je to tak. Práve z tohto dôvodu, sa budú prechádzať hlavne staršie časti obce a **každý, kto má vodomer v dome, pivnici a podobne, si bude musieť vybudovať šachtu za hranicou pozemku ako to určujú pravidlá podľa súčasného stavebného zákona**. V minulosti to nebolo takto požadované, čo chápeme, ale ak chceme predchádzať situáciám z Vianoc, potrebujeme aj v tomto jasné pravidlá, rovnaké pre všetkých.

Celé sviatky boli naši zamestnanci, Jozef a Peter Seman na nohách a naozaj by ma veľmi mrzelo, keby to bolo len pre sebeckosť niektorých obyvateľov.

Počas vianočných sviatkov sme denne kontrolovali prítoky našich zdrojov. Norma na jedného obyvateľa na Slovensku je stanovená - 80 litrov na 24 hodín. Z toho nám vychádza jednoduchá matematika. Ak zaokrúhlime na obyvateľa Spišského Hrhova 100 litrov na deň, keďže je cena nízka a sme v tomto smere trošku rozmaznaní ☺, spodný vodojem, ktorý zásobuje cca 770 obyvateľov (z toho majú niektorí vlastné studne) s prítokom 120 kubíkov za 24 hodín, by mal vystačiť pre 1200 obyvateľov. Za normálnych okolností nám preteká voda cez prepád do potoka, pretože máme vody viac ako potrebujeme. Je tomu tak aj teraz, kedy píšem tieto riadky, vodojemy sú plné. V zime sú prítoky najslabšie, napriek tomu je vody dost'. V lete nám natečie aj 250 kubíkov do tohto vodojemu, výdatnosť každého prameňa krásne na jar stúpa. Prirodzený úbytok zopár kubíkov je normálny, ale toto čo sa dialo cez sviatky, keď teploty klesli prudko pod nulu, to normálne nie je ani náhodou.

Preto prosím každého obyvateľa, ktorý nemá vodovodnú šachtu, aby sa pomaly pripravil na realizáciu a vopred ďakujem za pochopenie. **Nechceme tým nikomu poškodiť, práve naopak, chceme predísť tomu, aby sa situácia opakovala a zabezpečiť každému bezproblémový prítok pitnej vody.**

Chcem, aby ste vedeli, že sa snažíme služby v obci neustále zdokonaľovať a preto si nezaslúžime drzé a povrchné jednanie. Občas treba byť trošku viac trpezlivý a ohľaduplný, než okamžite chrliť zlostné komentáre.

*Mgr. Zuzana Kučerová
starostka obce*

Poplatky za skládkovanie odpadu neustále rastú, VY AJ NAPRIEK TOMU MÁTE MOŽNOSŤ UŠETRIŤ.

120 €
ročne

Rodina zo Spišského Hrhova mala 120 litrovú nádobu, ktorú v roku 2021 vyložila pri každom zbere, čiže presne 26-krát. Bolo jej jedno, koľko odpadu vyseparuje, pretože za odpad platila paušálne (podľa počtu osôb). Poplatky za uskladnenie odpadu na skládke však neustále rastú, čo znamená, že táto rodinka by už v novom roku platila namiesto pôvodných 94,9€ poplatok vo výške cca 120 €. A to bez možnosti, to akokoľvek ovplyvniť. Lenže, v Spišskom Hrhove nastala dôležitá zmena...

OBEC ZAVIEDLA MNOŽSTVOVÝ ZBER Čo to pre naše domácnosti znamená?

Koľko odpadu domácnosť vyhodí, toľko zaplatí.

* ak spomínaná rodina nezmení svoje návyky, náklady na odpad jej môžu stúpnuť

* ak ale vytriedi aspoň časť, papiera, skla, kovov, alebo plastov, t.j. ak svoju čiernu zbernú nádobu nevyloží 26 krát, ale napríklad len 18 krát,

náklady na odpad
majú možnosť klesnúť
na minuloročných:

90 €
ročne

* ak k triedeniu odpadov prístúpi pedantnejšie, nemá chuť platiť za obaly, kovy, tetrapaky ktoré je možné vytriediť a ďalej recyklovať, alebo ak zo svojej zbernej nádoby vylúči biodpad, ktorý je možné kompostovať, takáto domácnosť bez väčších problémov vyloží čiernu zbernú nádobu napríklad 1 krát do mesiaca, a teda zaplatí len polovicu pôvodného paušálneho poplatku /ba dokonca ešte menej/

60 €
ročne

Množstvový zber – budem platiť viac alebo menej? To je otázka! ☺

Téma odpadov je horúca. Veľa sa toho v našej obci tento rok udialo, veľa sa o tejto téme popísalo. Že sa občas v tých informáciách strácate? Poďme to teda zhrnúť a trochu lepšie vysvetliť.

Pred rokom sme v podobnom článku písali o tom, že sa v Spišskom Hrhove rozbehla evidenciu zberných nádob, a túžime prejsť na množstvový zber. Počas roka sme zozbierali množstvo údajov, vytvorili hromadu tabuliek, vyhodnotili a listom upozornili „problémovejšie“ domácnosti, maličkosťou potešili tých, ktorí triedili lepšie. Vyhodnocovali sme čísla z mnohých strán a najmä - hľadali sme spravodlivý poplatok, ktorý pokrýva náklady obce na ZKO a podmienky množstvého zberu, ktoré by boli motivačné pre nás všetkých.

Čo je to ten množstvový zber?

Už dlhšiu dobu hovoríme o snahe priniesť do našej obce model spravodlivejších poplatkov. Množstvový zber je systém, ktorý túto spravodlivosť prináša. Princípom množstvého zberu je to, že domácnosť zaplatí (len) za také množstvo (zmesového) odpadu, aké vyprodukuje. To znamená, že zaplatím za toľko výsypov, koľkokrát vyložíť čiernu zbernú nádobu. Neustále sme opakovali že triediť odpad má zmysel, a cieľom je, aby sme to (čoskoro) pocítili všetci. JE TO TU! A hoci sa to možno na prvý pohľad nezdá, máme dôvod na radosť! ☺

Za to, čo hodím do čiernej nádoby – ZAPLATÍM.

To, čo vytriedim ako sklo, papier, plast, kov – ODVEZÚ ZADARMO!

Obyvatelia, ktorí svoj odpad poctivo triedia, by mali platiť menej.

Čo je to TO „menej“? Dobrá otázka! Domácnosť, ktorá začne resp. bude poctivo triediť, zaplatí určite menej, ako keď hodí všetko do jednej kanvy. To je kľúčové. Ale koľko eur nám to reálne vytiahne z našej peňaženky? Odpoveď na túto otázku už nemáme, máte ju totiž vo vlastných rukách.

Podme si to vysvetliť:

Príklad 1

Ak by sa od 1.1. nič nezmenilo, tak by sme Vám vedeli presne povedať, že budete platiť paušál vo výške:

	paušálny poplatok	NOVINKA od 1.1.2022
- trojčlenná domácnosť zaplatí	3 x 24 eur = 72 €	60 €
- štvorčlenná domácnosť zaplatí	4 x 24 eur = 96 €	60 €
- šesťčlenná domácnosť zaplatí	6 x 24 eur = 144 €	60 €
- sedemčlenná domácnosť zasa	7 x 24 eur = 168 €	60 €

a tak ďalej... **ALE! Paušálny poplatok je už minulosťou a každá z týchto NAŠICH domácností môže zaplatiť napríklad len necelých 60 €. Čo musí preto urobiť? Stačí, ak svoju 120 litrovú zbernú nádobu so zmiešaným odpadom vyloží len 1x za mesiac!** ☺ Dnes už nepozeralme na domácnosť ako 3-člennú, 5- člennú, X- člennú ... , ale na domácnosť ako CELOK, a na to koľkokrát jej zbernú nádobu zberová spoločnosť vyviezla.

Príklad 2

Mohli by ste namietat': „Dobre, lenže my sme doma len dvaja a doposiaľ sme platili necelých 40 € a zbernú nádobu nám vysypali vždy!

Áno, doposiaľ bol systém nastavený takto: raz za 2 týždne vyložíte smetiak pred bránku a smetiari ho odvezú. Obec si od každého vezme rovnaký (osobný) poplatok za odvoz a je to! ☺ Lenže, **má to veľký háčik....** Ak si zberová spoločnosť účtuje poplatok za manipuláciu 1€ / za 1 zbernú nádobu , potom to znamená, že už len za to, že Vám ju vysypali 26-krát ročne, je nutné zaplatiť 26 €/ ročne. POZOR - Váš poplatok za 1 osobu bol (v roku 2021) vo výške 18,98€, (2-členná domácnosť zaplatila celkovo len 37,96 € / rok) .

Kto teda doplatil zvyšok? Pokrylo zvyšných 11,96 € náklady na zneškodnenie odpadu tejto dvojčlennej domácnosti? Určite NIE! A takto to išlo neustále dookola, rok čo rok... A hoci sa to tejto dvojčlennej domácnosti nemusí zdať ako problém, práve vplyvom toho, že produkuje čím ďalej tým viac zmesového komunálneho odpadu, že nedávame pozor na to, či sa daný obal nedá vyseparovať /teda oddeliť/, nám paušálne poplatky z roka na rok rastli... Kedysi 17 €/osobu a rok, nedávno necelých 19 € a (ak by sme neprešli na množstvový zber), tento rok by musel byť poplatok už vo výške minimálne 24 €... Čo by bolo o rok? Zrazu zistíme, že sa naše poplatky vyšplhali na 40 €/ osobu a nech robíme čo robíme, nemáme šancu to zmeniť...

Príklad 3 – PLIENKY

Áno, plienky sú problém, Je to odpad, ktorý naozaj vytriediť nevieme.

ALE, skúšali ste si predstaviť o akom množstve odpadu je vlastne reč? Nedalo nám to, a odvážili sme naozaj PLNÚ plienku 9 mesačného dieťaťa. Ak túto hmotnosť premeníme na objem (aspoň približne), započítame cca 5 plienok denne, a 365 dní v roku, a to celé vydelíme veľkosťou 120 litrovej nádoby, plus mínus nám to dáva približne 5 nádob ročne. To znamená, že dieťa by (podľa našich výpočtov) plienkami zaplnilo 5 zberných nádob za rok, čo predstavuje poplatok (pri množstvovom zbere) cca 25eur. Zaujímavé však je to, že takmer rovnaký poplatok by bolo nutné za dieťa zaplatiť v roku 2022 aj v prípade paušálneho poplatku. Aký je teda záver? Samozrejme, že nemusíte mať teraz žiadnu špeciálnu nádobu len na plienky. Tento rýchly výpočet je len ilustračný a hovorí o tom, že v prípade našich malých „plienkačov“ asi neušetříme a celkovo nám počet výsypov počas roka môže vďaka plienkam vzrásť o 5 t.j. napríklad z 10 na 15 výsypov zbernej nádoby.

Dobrá správa však je, že toto obdobie nie je nekonečné. Ak sa na to pozrieme čisto egoisticky a z dlhodobého hľadiska, je pre mňa lepšie ak zaplatím 1-2 roky vyšší poplatok za odpad kvôli plienkam, ako ostať pri vysokom (a stále rastúcom) paušálnom poplatku niekoľko rokov, pre VŠETKÝCH ČLENOV tejto domácnosti..

Pod'me teda inou cestou. Nepozerať na to, aký „LUXUS“ vo vyhadzovaní odpadu som si mohol dovoliť doposiaľ, ale zmeňme svoju optiku i návyky a pýtajme sa :

- Musím toto vyhodit' do tej čiernej nádoby? Nedá sa to recyklovať? Nie je toto plast / kov/ sklo, ktoré mi vyvezú ZADARMO?
- Nevedel by som tieto kuchynské zvyšky kompostovať?
- Je moja zberná nádoba už plná? Dám ju vysypať hneď, alebo počkám až na ten ďalší zber?

Čo je teda dôležité si zapamätať?

V roku 2022 sa pri stanovení poplatku pozerá výlučne na to, **koľkokrát daná domácnosť vyložila svoju zbernú nádobu**. Je už len na Vás, či to bude 12 alebo napríklad 22- krát.

- poplatok za 1 výsyp 120 litrovej nádoby je 4,968 €
- a poplatok za výsyp 240 litrovej nádoby je vo výške 9,936 €.

Tabuľka znázorňuje prípady, ktoré môžu nastať... **Šokujúce, za odvoz smetí môžeme platiť dokonca aj symbolických 15 eur!!** ☺ Porovnajte si, čo ste platili za všetkých členov doposiaľ, čo by ste pri rastúcom paušálnom poplatku platili dnes, a ako často vykladáte zbernú nádobu, resp. na koľko výsypov to viete zredukovať?

Počet členov domácnosti	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Paušálny poplatok 2021	19 €	38 €	57 €	76 €	95 €	114 €	133 €	152 €	171 €	190 €
Paušálny poplatok 2022	24 €	48 €	72 €	96 €	120 €	144 €	168 €	192 €	216 €	240 €

Počet výsypov	3	6	9	12	13	15	18	21	24	26
120 litrová nádoba	15 €	30 €	45 €	60 €	65 €	75 €	90 €	105 €	120 €	130 €
240 litrová nádoba	30 €	60 €	90 €	120 €	130 €	150 €	180 €	210 €	240 €	260 €

Sumy sú zaokrúhľované.

Ak sa nad možnosťou predchádzania vzniku odpadu a triedenia odpadu lepšie zamyslíte, raz túto zmenu určite oceníte.

Pamätajte, tento systém môže totiž nevyhovovať len ľuďom, ktorým doterajší nespravodlivý systém vyhovoval, pretože za ich odpad doplácali iní.

Na záver ešte krátke opakovanie: Ako môžeme docieľiť to, aby sme produkovali čo najmenej zmesového komunálneho odpadu?

1. **Predchádzajme vzniku** – t. j. premýšľajme nad tým už pri samotnej kúpe – „potrebujem to?“,
2. **Opätovne používajme** veci, kým je to možné,
3. **Recyklujme** – správnym triedením odpadu dokážeme zmeniť naozaj veľa. Zamyslel si sa, čo vlastne hodíš do čiernej nádoby, ak oddelíš všetky obaly a plasty, plechovky, sklenené fľaše, papiere, elektroodpad odovzdáš (zadarmo) na zbernom dvore a ovocné či zeleninové zvyšky skompostuješ?

Čo v tej čiernej nádobe, za ktorú platíme, aktuálne máme?

Váš „odpadový“ tím ☺

Na prechádzku s vrecom v ruke

V poslednom období si väčšmi uvedomujem, v akom nádhernom prostredí je zasadený náš Spišský Hrhov. Doslova, dedinka v údolí. Naokolo samé lúky a lesy, ktoré môžeme dennodenne obdivovať a kochať sa nimi. Možností, kam zájsť do okolitej prírody, je nespočetne veľa. Kam chodíte najradšej vy?

Turisti v Hrhove

Aj vy si všímate, koľko cudzích ľudí navštevuje našu obec a jej výnimočnosť? Na myslí mám Rozhľadňu na Medved'om vrchu, Lesnú saunu, neprehliadnuteľný park a vzácny kaštieľ, okolie kostola, ale aj centrum obce. Minule som spozornela, keď som zazrela veľmi milú rodinku fotiť sa pri nápisu LÁSKA. Vyzerala som zrejme domácky, neváhali sa ma opýtať, kam sa ide na rozhľadňu. Hrdo a s radosťou som im ukázala smer. Z rarity sa stáva bežnosť. Hrhov má čo ukázať, zisťujú to aj cudzí návštevníci.

Dva v jednom

Pri poslednej vychádzke na rozhľadňu sme klasicky zbierali odpadky. Všimla som si, že som nebola sama, jeden pár od nás z obce držal v ruke mikroténové vrecúško s odpadom. Spravilo mi to deň. Vracajúc sa skratkou cez lesík sme hneď na jej začiatku stretli mladý pár. S ťažkým výdychom sa ma muž spýtal, či idú správne. Zasmiala som sa a dodala:

„Samozrejme, pozrite sa len rovno pred seba, rozhl'adnu máte na dosah.“ Usmiali sa, poďakovali a kráčali ďalej. Nerátala som, ale dalo by sa povedať, že počet cudzích turistov vysoko prevyšil domácich. Teší ma, že záujem majú mnohí, dobrá zvesť sa šíri rýchlo, darmo.

S pribúdajúcim záujmom si však všímam aj väčšie množstvo odpadkov na zemi. Cestou naspäť vždy zberáme plasty, kovy a vkm (pozn: viacvrstvový kombinovaný materiál), nech to máme v jednom vreci pripravené rovno na zber (triedený zber odpadu je samozrejme zdarma, vriec môžete vyložiť nespočetne veľa ☺). Vezmite si aj vy so sebou nabudúce vrece. Okrem toho, že pomôžete prírode a skrášlite naše okolie, zašportujete si (čítala som, že je super pri každom zodvihnutí odpadu spraviť drep). Chystám sa ísť najbližšie drepovať. Pocit stojí za to! ☺

Park ožíva

Rovnako aj cesta v parku chytá druhý dych. Ľudia ju pravidelne využívajú na prechádzky či šport. Skvelé miesto na zrekreovanie či utriedenie myšlienok. Nedávny experiment ma však naozaj zamrzol: Hlavný ťah cesty v parku sme kompletne vyčistili od všetkých odpadkov. Dali sme si záležať. O pár dni na tom som šla znovu parkom a vyčistená cesta bola minulosťou. Opäť ten istý scenár – plechovky, fľaše, obaly z keksov, cukríkov, chipsov, bagiet, fľaše a plastové nádoby z alkoholu. Nerozumiem, je ozaj také náročné si obal z jedla či nápoja strčiť do vrečka/tašky a vyhodiť ho doma do nádoby, do ktorej patrí? Ozaj, triviálna záležitosť, skúsme sa zamyslieť. Alebo sa chceme zamoriť odpadkami a zničiť to, čo nám robí neustálu radosť? Je to len a len na nás. Môžeme sa vyhovárať, sťažovať, tváriť, že sa nás to netýka. Ale pred pravdou sa neschováme.

Príroda nám rokmi ukazuje svoju silu, ktorej sa nedokážeme ubrániť. Vážme si ju a napravme, čo sa ešte napraviť dá. Príroda nás nepotrebuje, ale my ju áno. Ďakujem všetkým, ktorým záleží na tom, v akom prostredí žijeme. Spišský Hrhov je náš domov, kam sa chceme vždy radi vracieť. Robme všetko preto, aby táto skutočnosť ostala nezmenená.

Zuzana Wagnerová ml.

Zo života Základnej organizácie Jednoty dôchodcov v Spišskom Hrhove

Po uplynutí roka býva zvykom zamyslieť sa, zhodnotiť ho a povedať si, že niečo pekné sa skončilo ale veríme, že krajšie začína.

No naša Základná organizácia Jednoty dôchodcov má pred sebou krásny, už desiaty rok od svojho založenia. Preto v krátkosti zhodnotím toto obdobie, čas nových výziev, tvorenia členskej základne, akcií, práce v spolupráci s obcou a jej podporu.

ZO v roku 2012 založilo 36 členov. V priebehu rokov ukončilo svoju činnosť hlavne pre zdravotné dôvody 7 členov. Navždy sme sa rozlúčili s ôsmimi členmi.

Dnes máme 50 členov, za sebou bohatú činnosť, s podporou Obce krásny zariadený Klub dôchodcov, ktorý nám môžu závidieť ostatné ZO okresu Levoča. Naš kultúrny a spoločenský život v obci sme obohatili o rad akcií, ktoré sa stali tradičnými, ako napr. Fašiangové posedenie, Jánska opekačka, Čudá-dožinkový veniec, adventný veniec, silvestrovský výstup na Medvedí vrch, ale i rôzne iné, do ktorých sme sa za uplynulé roky aktívne zapojili. Chodili sme na výlety – Oravská priehrada, obec Klin, športovali v rámci okresných hier, ale i krajských, hrali bowling, kúpali v Bojniciach, Piešťanoch, Vrbove, varili guláše, spievali, tancovali. Naši členovia 6-krát využili možnosť kúpeľných ozdravných pobytov v zariadeniach SOREA. Stretávame sa na MDŽ, Čajoch o piatej.

Odmenili sme 4 členov za ich aktívnu prácu pre seniorov. Naši členovia aktívne pracujú vo vedení Okresnej organizácie Jednoty dôchodcov a v poradných orgánoch našej obce.

Život našej ZO máme zachytený a zdokumentovaný v našej kronike, ktorá rok po roku verne opisuje dianie v našej ZO a obci.

V roku 2021, v čase obmedzení a pandémie, i naša činnosť bola veľmi obmedzená. No i napriek tomu sme sa i keď obmedzene v čase uvoľnenia stretávali. V auguste sme boli vo Vysokých Tatrách, na Štrbskom plese a v kostole v Spišskej Sobote. Uvili sme a v Jablonove odovzdali dožinkový veniec. V spolupráci s obcou, farou a komunitným centrom sme boli na výlete v Gaboltove, Ľutíne a Bardejove.

Nestihli sme toho veľa, napr. i výlet na Pieniny, Červený kláštor, splav. To všetko si necháme do ďalších, verím už zdravších dní.

Na záver chcem poďakovať všetkým členom a výboru našej ZO za ich prístup, prácu a hlavne obetavosť, s akou za uplynulé roky pracovali pre našich seniorov. Poďakovanie patrí i Obci a jej vedeniu za podporu a ocenenie našej činnosti a spoluprácu. Všetkým prajem, nech ich neopustí entuziazmus, zmysel pre dobro a chuť i naďalej pracovať.

Zároveň využívam túto možnosť a vyzývam všetkých, ktorí by mali záujem a sledujú život a prácu seniorov v našej obci, aby rozšírili naše rady a tak prispeli svojim vkladom do nových aktivít a obohatili našu činnosť. Radi Vás privítame.

V týchto ťažkých dňoch nám všetkým chýba to, že sa nestretávame. Verím ale, že sa to zmení, preto nám všetkým držím palce a prajem pevné zdravie.

*Mária Puhallová
predsedníčka ZO JDS*

KOPAŤ RUČNE? NEBLÁZNITE!

25€/1 hod. s DPH AJ S OBSLUHOU

VOLAJTE 0905 791 306

SPOLU TO VYKOPEME!

HRHOVSKÉ SLUŽBY, s.r.o.
registrovaný sociálny podnik

Pohyb obyvateľstva 2021

Počet obyvateľov s
trvalým pobytom:

1790

Počet obyvateľov s
prechodným pobytom:

44

897
Mužov

893
Žien

178

Dôchodcov

483

Deti do 15 r.

17
Úmrtí

7
Ženy

10
Muži

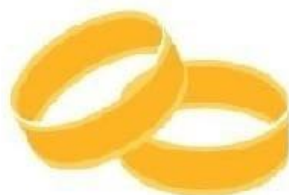
25
Narodení

20
Dievčat

5
Chlapcov

15
Sobášov

Najstaršia občanica
je narodená v roku:

1923

Najstarší občan je
narodený v roku:

1930

Priťahovaní **55**

Ženy **28**

Muži **27**

Odstťahovaní **22**

Ženy **12**

Muži **10**

SPIŠSKÝ HRHOV 2022

JANUÁR

PO	UT	ST	ŠT	PI	SO	NE
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

FEBRUÁR

PO	UT	ST	ŠT	PI	SO	NE
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28						

MAREC

PO	UT	ST	ŠT	PI	SO	NE
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

APRÍL

PO	UT	ST	ŠT	PI	SO	NE
					1	2
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

MÁJ

PO	UT	ST	ŠT	PI	SO	NE
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

JÚN

PO	UT	ST	ŠT	PI	SO	NE
	1	2	3	4	5	
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

JÚL

PO	UT	ST	ŠT	PI	SO	NE
					1	2
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

AUGUST

PO	UT	ST	ŠT	PI	SO	NE
	1	2	3	4	5	6
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

SEPTEMBER

PO	UT	ST	ŠT	PI	SO	NE
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

OKTÓBER

PO	UT	ST	ŠT	PI	SO	NE
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

NOVEMBER

PO	UT	ST	ŠT	PI	SO	NE
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

DECEMBER

PO	UT	ST	ŠT	PI	SO	NE
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

SVIATKY

PLAST + KOV + VKM

KOMUN. OPAD

PAPIER

SKLO

BIO ODPAD

www.spisskyhrhov.sk

Spracovala: Ing. Jana Kovalská